

EDUSKUNNAN VASTAUS 77/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä ympäristönsuojelulain muuttamisesta (HE 83/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Ympäristövaliokunta on antanut asiasta mietinnön (YmVM 4/2012 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan ympäristönsuojelulain (86/2000) 110 a ja 110 b §, sellaisina kuin ne ovat, 110 a § laeissa 944/2002 ja 252/2005 sekä 110 b § laeissa 944/2002 ja 1590/2009, sekä lisätään lakiin uusi 110 c—110 f § seuraavasti:

110 a §

Valtioneuvoston päätös kansallisesta siirtymäsuunnitelmasta polttoaineteholtaan vähintään 50 megawatin polttolaitosten ja kaasuturbiinien päästöjen vähentämiseksi

Valtioneuvosto voi toiminnanharjoittajien hakemuksesta teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) annettun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU, jäljempänä *teollisuuspäästädirektiivi*, 32 artiklan mukaisesti päättää toiminnanharjoittajiin kohdistuvasta yhteisestä velvoitteesta vähentää ilmaan johdettavia päästöjä lineaarisesti 1 päivän tammikuuta 2016 ja 30 päivän kesäkuuta 2020 välisenä aikana (*valtioneuvoston päätös*). Edellytyksenä on, että päästöt ovat vuoden 2019 ja vuoden 2020 ai-

kana yhtä suuret kuin jos näissä laitoksissa noudatettaisiin teollisuuspäästädirektiivin liitteen V 1 osan mukaisia päästöraja-arvoja. Lisäksi päätöksessä määrätään päästövähennysten yksityiskohtaisesta kohdistumisesta kuhunkin laitokseen.

Valtioneuvoston päätöksellä laitokset vapautetaan päätöksen voimassaoloajaksi teollisuuspäästädirektiivin III luvun ja liitteen V mukaisen päästöraja-arvojen noudattamisesta päätökseen kuuluvien epäpuhtauksien osalta. Valtioneuvoston päätöksessä tarkoitetun laitoksen on viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2020 noudatettava ympäristöluvassa asetettuja teollisuuspäästädirektiiviin perustuvia lupamääräyksiä päästöjen rajoittamiseksi tai vähintään teollisuuspäästädirektiivin liitteen V 1 osan mukaisia päästöraja-arvoja.

Valtioneuvoston päätöksessä määrätään laitojen päästöjen vuotuiset enimmäismäärät kunkin päätökseen kuuluvan epäpuhtauden osalta. Päätöksen on sisällettävä teollisuuspäästädirektiivin 41 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan nojalla annetuissa Euroopan komission täytäntöönpanosäännöissä tarkoitettut tiedot.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä päätökseen kuuluvista epäpuhtauksista, päätökseen merkittävistä tiedoista sekä päätökseen kuuluvien päästöjen enimmäismäärien määräytymisperusteista ja laskemisesta.

110 b §

Valtioneuvoston päätöksen soveltamisala

Valtioneuvoston päätös voi koskea sellaisia teollisuuspäästädirektiivin 28 artiklassa tarkoitettuja polttoaineteholtaan vähintään 50 megawatin polttolaitoksia, joille on myönnetty lupa toiminnan aloittamiseksi ennen 27 päivää marraskuuta 2002 sekä laitoksia, joiden ympäristölupahakemus oli kuulutettu ennen mainittua päivää ja joiden toiminta alkoi viimeistään 27 päivänä marraskuuta 2003.

Jos kahden tai useamman polttoaineteholtaan vähintään 15 megawatin kattilan tai kaasuturbiinin savukaasut poistetaan yhteisen yhdestä tai useammasta savuhormista koostuvan savupiipun kautta, tällaisten yksiköiden yhdistelmää pidetään yhtenä polttolaitoksena ja niiden polttoainetehot lasketaan yhteen määritettäessä 1 momentissa tarkoitettua polttolaitosta. Valtioneuvoston päätös voi koskea vain tällaista polttolaitosta kokonaisuudessaan.

Valtioneuvoston päätös ei voi koskea laitoksia:

- 1) joihin sovelletaan teollisuuspäästädirektiivin 33 artiklaa;
- 2) joihin sovelletaan teollisuuspäästädirektiivin 35 artiklaa;
- 3) joihin sovelletaan tiettyjen suurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/80/EY 4 artiklan 4 kohtaa;

4) jotka sijaitsevat jalostamoissa ja jotka käyttävät omaan kulutukseensa jalostamisjännösten kaasutuksesta saatuja lämpöarvoltaan vähäisiä kaasuja tai raakaöljyn jalostamisesta saatuja tislaus- ja konversiojännöksiä yksin tai yhdessä muiden polttoaineiden kanssa.

Se, että päätöksessä tarkoitettu laitos 1 päivän tammikuuta 2016 jälkeen poistetaan käytöstä tai se ei enää kuulu teollisuuspäästädirektiivin III luvun soveltamisalaan, ei saa johtaa muiden suunnitelmaan kuuluvien laitojen vuosittaisten kokonaispäästöjen lisääntymiseen.

110 c §

Laitoksen päästöraja-arvot ja päätöksen suhde ympäristölupaan

Valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettujen laitosten ympäristöluvassa on määrättävä päätökseen kuuluville epäpuhtauksille päätöksen voimassaolon ajan noudatettavat päästöraja-arvot. Jos kyse on 110 b §:n 2 momentissa tarkoitettua yksiköiden yhdistelmästä, se on vahvistettava laitoksen ympäristöluvassa ja tällaiselle polttolaitokselle on määrättävä päästöraja-arvot.

Valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettujen laitosten ympäristölupa on tarkistettava. Tarkistaminen voi koskea vain 1 momentissa tarkoitettuja seikkoja, jollei 28 §:n 3 momentista muuta johdu. Asia on käsiteltävä soveltuvin osin kuten lupahakemus.

Jos valtioneuvoston päätös poikkeaa laitoksen ympäristöluvasta, on noudatettava valtioneuvoston päätöstä. Jollei 110 a—110 f §:stä tai niiden nojalla säädetystä muuta johdu, valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettuun laitokseen sovelletaan muutoin, mitä tässä laissa säädetään ympäristöluvanvaraisesta toiminnasta.

110 d §

Valtioneuvoston päätöksen valmistelu ja käsittely

Hakemuksen siirtymäsuunnitelmaksi voi tehdä toiminnanharjoittajia edustava tai niiden nimeämä elin tai taho. Hakemus on toimitettava

ympäristöministeriöön viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2012. Hakemuksen lisäksi on toimitettava yksityiskohtaiset tiedot suunnitelman toteuttamiseksi tarvittavista toimista kussakin laitoksessa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2014 sen arvioimiseksi, että päätöksessä asetetut päästöjen enimmäismäärät päätöksen voimassaoloajalta eivät ylitä ja että laitokset noudattavat teollisuuspäästädirektiivin liitteen V mukaisia päästöraja-arvoja 1 päivästä heinäkuuta 2020.

Sen lisäksi, mitä hallintolain 34 §:ssä säädetään, valtioneuvoston päätöstä valmisteltaessa tämän lain 92 §:ssä tarkoitettulle rekisteröidylle yhdistykselle ja säätiölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Toiminnan sijaintikunnalta ja vaikutusalueen kunnilta sekä asianomaisilta aluehallintovirastoilta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta on pyydyttävä lausunto.

Ympäristöministeriö toimittaa valtioneuvoston päätöksen Euroopan komissiolle viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2013. Jos komissio ei teollisuuspäästädirektiivin 32 artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti hyväksy suunnitelmaa, valtioneuvoston päätöstä on muutettava ja ympäristöministeriön on toimitettava muuttettu suunnitelma komissiolle.

110 e §

Laitoksen toiminnasta toimitettavat tiedot ja päätöksen noudattamisen seuranta

Valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettujen laitoksen toiminnanharjoittajan on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle teollisuuspäästädirektiivin 72 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut tiedot polttolaitoksen toiminnasta ja päästöistä.

Toiminnanharjoittajan on 81 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ilmoitettava välittömästi valvontaviranomaiselle laitoksen toiminnan olennaisesta muutoksesta, jolla saattaa olla vaikutusta päätöksen päästöjen enimmäismäärien noudattamiseen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tallentaa 1 momentissa tarkoitettut tiedot 27 §:ssä

tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Suomen ympäristökeskus laatii ympäristöministeriölle tietoista yhteenvedon vuosittain marraskuun loppuun mennessä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lisäksi ilmoitettava ympäristöministeriölle viipymättä 2 momentissa tarkoitetuista muutoksista.

Ympäristöministeriö seuraa valtioneuvoston päätöksessä määrättyjen päästöjen enimmäismäärien toteutumista 3 momentissa tarkoitettun yhteenvedon perusteella. Jos ympäristöministeriö yhteenvedon perusteella toteaa, että päästöjen enimmäismäärät ylittyvät tai ovat vaarassa ylittyä, ympäristöministeriön on pyydyttävä asiasta selvitys siltä, joka on toimittanut suunnitelmaa koskevan hakemuksen.

110 f §

Valtioneuvoston päätöksen muuttaminen

Ympäristöministeriö voi muuttaa valtioneuvoston päätöstä ympäristöministeriön, valvontaviranomaisen taikka toiminnanharjoittajien aloitteesta, jos päätöksessä tarkoitettu laitos poistetaan käytöstä, se ei enää täytä 110 b §:ssä tarkoitettuja edellytyksiä tai laitoksen toiminnassa tapahtuu olennainen muutos taikka jos päätökseen sisältyviä tietoja on muutoin tarkistettava.

Ympäristöministeriö voi tehdä valtioneuvostolle esityksen valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta tai peruuttamisesta, jos se 110 e §:n 4 momentissa tarkoitettun selvityksen perusteella toteaa, että päätöksen mukaisia päästöjen enimmäismääriä ei noudateta. Valtioneuvosto voi esityksen johdosta päättää suunnitelman muuttamisesta taikka suunnitelmaa koskevan päätöksen peruuttamisesta ja määräajasta, jonka kuluessa päätöksessä tarkoitettujen laitosten on noudatettava teollisuuspäästädirektiivin III luvun ja liitteen V mukaisia päästöjen raja-arvoja.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettun asian käsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin 110 d §:ssä tarkoitettua hakemusta koskevia säännöksiä.

EV 77/2012 vp — HE 83/2012 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____
20 ____ .
Toiminnanharjoittajan _____ on toimitettava _____
110 c §:n 2 momentissa tarkoitettua lupamää-
rysten tarkistamista koskeva hakemus lupa-
viranomaiselle viimeistään 30 päivänä kesäkuu-
ta 2014.

Helsingissä 2 päivänä lokakuuta 2012 _____